

דא אַתְקָרִיב קְמֵיה דִיּוֹסֶפֶת, לְאַתְוּבְחָא עַמִּיה עַל עַסְקָא דְבָנִיםִין, דְלֹא לְמַהֲנוּ בְגַדְוי בְהָאי עַלְמָא וּבְעַלְמָא דָאָתִי. בָמָה דָאָת אָמֶר, (בראשית מז) אָנְכִי אָעַרְבָּנוּ מִידִי תִבְקַשְׁנוּ אָם לֹא הַבִּיאוֹתִי אַלְיכָה וְהַצְּגִתִּי לְפָנֵיךְ וְחַטָּאתִי לְךָ כָל הַיְמִים. בְהָאי עַלְמָא וּבְעַלְמָא דָאָתִי.

יעל דָא, כי הַגָּה הַמֶּלֶכִים נֹעֲדוּ עַבְרוּ יְחִדָּיו, אַתְרָגִיוּ בְחֶדָא, נַאֲתָרָגִיוּ דָא בְּדָא בְגִינִיה דְבָנִיםִין. מַה בְתִיב, הַמָּה רָאוּ בֵן תִּמְהוּ גַבְהָלוּ נְחַפּוּ רַעֲדָה אַחֲזָותָם שֶׁם, לְכָל אִיגּוֹן דְהָווּ תִפְנֵן. (לכלהו שאר שבטיין דְהָווּ תִפְנֵן).

חַיל בְּיוֹלָדָה, בְגַיּוֹן דְהָווּ דְחָלִין, לְקַטְלָא וּלְאַתְקַטְלָא,
וּכְלָא בְגִינִיה דְבָנִיםִין. (ד"א ציין זה מה בטיב בין תפחו גבהלו
נְחַפּוּ וּכְלָא בְגִינִיה) דָהָא יוֹסֶף אָזְדָבָן בְגִינִיה דִיְהֹדָה,

לשון הקודש

לפנִי יוֹסֶף לְהַתְוַחַת עַמוֹּן עַל עַסְקוֹן שֶׁל בְשִׁבְיל בָנִיםִין. מַה בְתֻובָה? הַמָּה רָאוּ בֵן בָנִיםִין, שָׁלָא לְהִיוֹת בְגַדְוי בְעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, בָמָו שְׂנָאָמֶר (בראשית מז) אָנְכִי אָעַרְבָּנוּ מִידִי תִבְקַשְׁנוּ אָם לֹא הַבִּיאוֹתִי אַלְיכָה וְהַצְּגִתִּי לְפָנֵיךְ וְחַטָּאתִי לְךָ כָל הַיְמִים, בְעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וּעַל בֵן, כי הַגָּה הַמֶּלֶכִים נֹעֲדוּ עַבְרוּ יְחִדָּיו שְׁהִי שֶׁם.

חַיל בְּיוֹלָדָה, מִשּׁוּם שְׁהִי פּוֹחָדים לְהָרָג וּלְהָרָג, וּהְפָל בְשִׁבְיל בָנִיםִין. נַמֵּה בְתֻובָה? בֵן תפחו גַבְהָלוּ נְחַפּוּ, וּהְפָל בְגַלְלוּ יְחִדוּ, הַתְּרָגֹ�ו יְחִדוּ וְהַתְּרָגֹ�ו זֶה עַם זֶה שְׁהִרְיִי יוֹסֶף גַמְכָר בָגְלָל יְהֹודָה וְאָבֶד

וְאַתָּא בֵּית אֶבֶן מִאָבוֹי. וְהַשְׁתָּא אַתְּעַרְבּ בֵּית בְּבִנְיָמִין, וְדַחְילֵל דָּלָא יְתָא בֵּית אֶבֶן. וּבְגַיְן פֶּה וַיַּגֵּשׁ אַלְיוֹ יְהוּדָה.

דָּבָר אַחֲרָ, כִּי הַגָּה הַמֶּלֶכִים נָעוֹדוֹ, דָּא יְהוּדָה וַיַּוְסֵּף, (דף רז ע"ב) דָּא זְדַמְנוּ לְאַתְּוּפְחָא דָּא עַם דָּא, לְאַתְּוּפְחָא תְּרוּוֹיְהוּ בְּחַדָּא. בְּגַיְן דִּיְהוּדָה הָווֹה מֶלֶךְ, וַיַּוְסֵּף הָווֹה מֶלֶךְ, וַתְּרוּוֹיְהוּ אַתְּוּפְחָא בְּחַדָּא לְאַתְּוּפְחָא דָּא עַם דָּא. דָּא עַל בִּנְיָמִין, וְדָא עַל בִּנְיָמִין.

כִּי הַגָּה הַמֶּלֶכִים, אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, רָזָא דְמִיחַמְנוֹתָא הָכָא, דָהָא בְּדַרְעַתָּא אַשְׁתַּבָּח, וַקְשָׁוָרָא אַתְּעַטָּר בְּחַדָּא, כְּדִין תְּרֵין עַלְמַיִן מַתְקַשְּׂרָן בְּחַדָּא וְזְדַמְנוּ בְּחַדָּא. דָא לְאַפְתָּחָא אֹצֶרֶא, וְדָא לְלַקְטָא וְלִמְבָנָשׁ בְּגַיְיהָ. וְכַדִּין כִּי הַגָּה הַמֶּלֶכִים נָעוֹדוֹ, תְּרֵין עַלְמַיִן קְדִישָׁין, עַלְמָא עַלְמָה וַעֲלַמָּא תְּתָאָה.

לשון הקודש

לְאָבוֹי, וְכַعַת עַרְבָּ לֹו לְבִנְיָמִין, וְפַחַד שְׁלָא יָאָבָד, וּמְשׁוּם בָּקָד וַיַּגֵּשׁ אַלְיוֹ יְהוּדָה. דָּבָר אַחֲרָ כִּי הַגָּה הַמֶּלֶכִים נָעוֹדוֹ – זה יְהוּדָה וַיַּוְסֵּף שְׁהַזְדַמְנוּ לְהַתּוֹפָחָה וְהַעַם אַתְּ הָאֹצֶר – וְזה לְלַקְטָה וְלִבְנָס לְתוּכוֹ. וְאַנוּ, כִּי הַגָּה הַמֶּלֶכִים נָעוֹדוֹ, שְׁנִי עַולְמֹות קְדוּשִׁים, הַעוֹלָם הַעֲלִיוֹן וְהַעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן.

דָּבָר אַחֲרָ כִּי הַגָּה הַמֶּלֶכִים נָעוֹדוֹ – זה יְהוּדָה וַיַּוְסֵּף שְׁהַזְדַמְנוּ לְהַתּוֹפָחָה וְהַעַם וְהַעַם, לְהַתּוֹפָחָה שְׁנִיהם יְהָה, מְשׁוּם שִׁיחָה הָיָה מֶלֶךְ וַיַּוְסֵּף הָיָה מֶלֶךְ, וְשְׁנִיהם בָּאוּ יְהָה לְהַתּוֹפָחָה וְהַעַם וְהַעַם, זה עַל בִּנְיָמִין – וְזה עַל בִּנְיָמִין.

**עֲבָרוֹ יְהִדּוֹ, רֹזֵא דְמַלְהָ, דָכֶד מִתְחַבְּרָן בְּחֶדֶדָא, כְּדִין
עֲבָרוֹ יְהִדּוֹ. בְּגַיְן דְּבָל חַיּוּבֵין דַעַלְמָא לֹא
אַתְעַבְּרָן לְאַתְכְּפִיאָ, עַד דִמְתַחְבָּרָן בְּחֶדֶדָא. בְּדִכְתִּיב,
(מיכה ז) וְעוֹבֵר עַל פְשָׁע. וְעַל דָא עֲבָרוֹ יְהִדּוֹ. עֲבָרוֹ,
אִינּוֹ חַזְבִּין אַתְכְּפָרוֹ. בְּגַיְן דְּהָא כְּדִין כָל אַנְפִּין
נְהִירִין, וְכָל חַזְבִּין אַתְעַבְּרוֹ.**

רַבִּי חַיָּא אָמֵר, רֹא דָא בְּתַקּוֹנָא דְּקָרְבָּנָא אִיהָו.
הַהָּא כִּד קָרְבָּנָא אֲתָקְרִיב וּכְלָא מְסַתְּפָקֵין, וּכְלָל
חַד וּתְדַר בְּדַקָּא חַזִּי לֵיה, בְּדַיִן אֲתָקְשָׁר כָּלָא בְּחַדָּא.
וּכְלָ אֲגַפֵּין גְּהִירֵין, וַקְשֹׁרָא חַד אַשְׁתַּבָּח. וּבְדַיִן
הַמְּלָכִים נֹעֶדוּ וְאַזְהָמֵנוּ בְּחַדָּא, לְבַפְּרָא עַל חֹזִין,
לְאֻבְּרָא עַלְיָהוּ. וּבְדַיִן הַמְּלָכִים נֹעֶדוּ, וְאֲתָקְשָׁרוּ
בְּחַדָּא. עָבָרוּ יְחִידֵיו, לְאַגְּהָרָא כָּל אֲגַפֵּין, וְלִמְהָיו כָּלָא
רַעֲוַתָּא חַדָּא.

לשון הקודש

עֲבָרוּ יְהִדוּ, סֹוד הַדָּבָר – שֶׁבָּאָשָׁר
מִתְחַבְּרִים יְחִיד, אָנוּ עֲבָרוּ יְהִדוּ, מִשּׁוּם
שֶׁבֶל הַחֲטָאִים שֶׁל הָעוֹלָם לֹא
מִתְבָּטְלִים לְהַפְּגָעָן עַד שְׁמִתְחַבְּרִים יְחִיד,
כִּכְתּוֹב וְעַבְרָר עַל פֵּשָׁע, וְעַל בֵּן עֲבָרוּ
יְהִדוּ. עֲבָרוּ – אָוֹתָם הַחֲטָאִים הַתְּפִפּוּ,
מִשּׁוּם שְׁהָנָה אָוּבָל הַפְּנִים מִאִירֹות וְכֵל
הַחֲטָאִים הַתְּבִטָּל.

רבי חייא אמר, הסוד הזה הוא בתקון

הַמָּה רָאוּ בֶן תְּמָהּוּ, סְלִקָּא דַעֲתָה דְאִינּוֹן מְלֻכִים.
אֶלָּא אֵלֵין מַאֲרִיחָוּן הַדִּינָן, דְחַדּוּה דְלָהָוּן
לְמַעַבְדָּה הַהוּא דִינָא דְאַתְפְּקָדוּ עַלְיהָ. וְכַדִּין, כִּדְ
מְלֻכִים אָזְדָּמָנוּ תְּרֻנוּיָהוּ בְּרֻעִיתָא חֲדָא, כִּדִּין הַמָּה
רָאוּ הַהוּא רַעֲוָתָא דְתָרִין עַלְמָיוֹן. בֶן תְּמָהּוּ גְּבָהָלוּ
גְּחַפּוֹן, בְּגִין דְכָלָהוּ מַאֲרִי דִינָא אַתְפְּבָיוֹן וּמַתְעַבְּרוֹן
מַעַלְמָא, וְלֹא יְכַלֵּי לְשַׁלְּטָהָה. וְכַדִּין מַתְעַבְּרִין
קַיְמִיחָוּן, מַעֲבָרִין שְׁלָמָנוֹן.

רַבִּי אֶלְעָזֶר אָמַר, וַיַּגֵּשׁ אֶלְיוֹן יְהוּדָה. מַאי טֻמֶּא
יְהוּדָה, בְּגִין דְּהַכִּי אֲצַטְרִיךְ, דְּאִיהוּ עָרְבָּה. בְּמַה
דָּאת אָמַר, כִּי עֲבָדָה עָרְבָּה אֶת הַגָּעָר. וַרְזָא דְּמַלְּהָ
יְהוּדָה וַיּוֹסֵף הַכִּי אֲצַטְרִיכּוּ לְאַתְקְרִיבָא בְּחַדָּא. בְּגִין
וַיּוֹסֵף אִיהוּ צָדִיק, יְהוּדָה אִיהוּ מֶלֶךְ. וַעֲלָה דָא וַיַּגֵּשׁ
אֶלְיוֹן יְהוּדָה. בְּגִין דְּקַוְרְבָּא דְּלָהּוֹן דָּאתְקְרִיבָוּ כְּחַדָּא,

לשון הקודש

רבי אלעזר אומר: וניגש אליו יהודה. מה הטעם יהודה? משומ שבד אריך, שהוא ערב, כמו שגовар כי עברך ערב את הגנער. וסוד הדבר - יהודה ויזוף בז הצטרכו להתקרב יתד, משומ שיזוף הוא צדיק, יהודה הוא מלך, ועל בן וניגש אליו יהודה, משומ שהקרבה שליהם, שהתקרכבו יחד, גרמה לכמה טובות

המה ראו בן תמהו, התעללה על דעתך
שחם מלכים? אלא אלו בעלי הרים,
ששמחתם לעשות את הרין הנהו
שהצטו עלייו. ואנו, כשהמלכים
מנדנים שניהם ברכzon אחד, או מה
ראו אותו ברכzon של שני עולם. בן
תמהו נבהלו נחפזו, משומ שבל בעלי
הרין נבענים ועוברים מן העולם ולא
יכולים לשכל, ואנו קיומם עובר,

גרם בפֶּה טְבִין לְעַלְמָא. גָּרֵם שְׁלֵמָא לְכָלָהו שְׁבָטִין. גָּרֵם שְׁלֵמָא בִּינֵיהוּ. גָּרֵם לִיעַקְבָּן דָּאֲתָקִים רֹוחָא דִילִיה. בָּמָה דָאָת אָמֵר, (בראשית מה) וְתָחִי רֹוחָה יַעֲקֹב אָבִיהם. וְעַל דָא קְרִיבוּ דָא עַם דָא אַצְטָרִיךְ, בְּכָלָהו סְטוּרֵין לְעַיְלָא וְתָתָא.

רַבִּי אָבָא פָּתָח וְאָמֵר, (טהילים מה) יִפְהָה נָסָף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יַרְבֵּתִי צָפֹן קְרִיתָן מֶלֶךְ רַבְּ. הָאֵי קָרָא רֹזֵא דְמַהְיִמְנוֹתָא אֵיהוּ. יִפְהָה נָסָף, דָא אֵיהוּ יוֹסֵף הַצָּדִיק, דְבָתִיב בֵּיה, וְיֵהוּ יוֹסֵף יִפְהָה תָּאָר וַיִּפְהָה מְרָאָה. מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, אֵיהוּ חִדּוּה וְחִדּוּ לְעַיְלָא וְתָתָא. הַר צִיּוֹן יַרְבֵּתִי צָפֹן, בְּגִינַן דְבָחִילְקִיהָ קָאִים מְשֻׁכְנָא דְשִׁילָה, הַר צִיּוֹן דָא יַרְוִשָּׁלָם. יַרְבֵּתִי צָפֹן, הַכִּי הוּא וְדָאי לְעַיְלָא וְתָתָא.

קְרִיתָן מֶלֶךְ רַבְּ. אָתָר אֵיהוּ מְתָקָנָא. לְקָבִילָן מֶלֶךְ

לשון הקידוש

בְּעוֹלָם, גָּרֵמה שְׁלוּם לְכָל הַשְׁבָטִים, הָאָמוֹנה. יִפְהָה נָסָף – וְהוּ יוֹסֵף הַצָּדִיק, שְׁכָתּוֹב בּוּ וְיֵהוּ יוֹסֵף יִפְהָה תָּאָר וַיִּפְהָה מְרָאָה. מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ – הוּא חִדּוּה וְשְׁמָחָה לְמַעַלָה וְלִמְטָה. הַר צִיּוֹן יַרְבֵּתִי צָפֹן – מְשׁוּם שְׁבָחְלָקוּ עֹומֶד מְשֻׁבָּן שִׁילָה. הַר צִיּוֹן – וּוּ יַרְוִשָּׁלָם. יַרְבֵּתִי צָפֹן, בְּךָ וְדָאי לְמַעַלָה וְלִמְטָה.

קְרִיתָן מֶלֶךְ רַבְּ – מָקוֹם מְתָקָן הוּא בְּנֵגֶד מֶלֶךְ רַבְּ, זֶה הַמֶּלֶךְ הַעַלְיוֹן שֶׁל הַבָּל, כְּנֻשָּׁת

בְּעוֹלָם, גָּרֵמה שְׁלוּם לְכָל הַשְׁבָטִים, גָּרֵמה לְשְׁלוּם בִּינֵיהם, גָּרֵמה לְיַעֲקֹב שְׁהַתְּקִימָה רֹוחָה, בָּמוֹ שְׁנָאָמֵר (בראשית מה) וְתָחִי רֹוחָה יַעֲקֹב אָבִיהם. וְעַל בֵּן הַתְּקִרְבּוֹת שֶׁל זֶה עַם זֶה הַצְּרָכָה בְּכָל הַצְּדָדִים, לְמַעַלָה וְלִמְטָה.

רַבִּי אָבָא פָּתָח וְאָמֵר, (טהילים מה) יִפְהָה נָסָף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יַרְבֵּתִי צָפֹן קְרִיתָן מֶלֶךְ רַבְּ. הַפְּסוֹק הַזֶּה הוּא סָוד

רב, דא מלכָא עלְאהֶה דכָלָא, קדש הקדשים. דהא מתפָן אתייא כל נהייזו זכל ברכאנן זכל חדו זכל. דהא מתפָן נהריין כל אנפַין, ובי מקדשא אתרכָא מתפָן. זבד איהי מתרכָא, מתפָן נפקִי ברכאנן זכל עלא, דהא כל עלא מתפָן אתרכָא.

רבי יהודה ורבי יוסף אמרו בבראשית גנ. עד דהוו יתבי כי אושפיזיהו, אתה חד בר נש וחד מטוילא דהמרא קמיה זעל בקיתה. אדרהבי, אמר רבי יהודה לרבי יוסף, הא תנינן, חדוד מלכָא הויה מתגננים בסום, וشيخתיה זעיר, חד הוה קם בפלגות ליליא. הא שעוזרא זעיר איהו זלא הוה אתר ער אפלו בثلاثות ליליא.

אמר ליה, בישעתא דעאל ליליא, הוה יתיב עם כל רברבי ביתיה זדאין דין, זעסיק במלי.

לשון הקודש

הקדשים, שחרי שם בא כל האור זכל אחד, ומשה של חמור לפניו, זגנס לבתו. בין בה אמר רבי יהודה לרבי יוסף, העה שנינו שדור הפלך היה מתברך ממש, וכשהיא מתרכחת, ממש יצאות ברכות זכל העולם, שחרי שם כל העולם מתרכחה.

רבי יהודה ורבי יוסף נפגשו בבראשית גנ. בעודם יושבים בבית מלונם, בא איש אמר לו, בשעה שנגנס הלילה, היה

דאוריניתא. ולבתר הוה נאים שינתייה עד פלנות ליליא, וקם בפלגות ליליא ואתער, ואשתחל בפולחנא דמאיריה, בשירין ותושבחן.

אָדָּהֶבְיִ אָמֵר (דף רז ע"א) **הַהוֹא בֶּר נְשׁ**, ובי האי מלאה רקאמבריתו, הבוי הוה. רוזא דמלחה הבא, דהא דוד מלבא חי וקיים לעלם ולעלמי עולם. ודוד מלבא הוה נטיר כל יומו דלא יטעם טעם מיתה. בגין דשינטה חד משתו במיתה איה. ודוד בגין דובתייה דאיה חי, לא הוה נאים אלא שיתין גשמי. עד שתין גשמי חסר חד, איה חי. מתמן וללהלה, טעים בר נש טעמא דמוותא, ושליט ביה סטרא דרזה מסאבא.

וזא הוה נטיר דוד מלבא, דלא יטעם טעמא דמוותא, ושליט (ס"א דלא ישלייט) ביה סטרא דרזהא

לשון הקודש

יושב עם כל גוזלי ביתו ורק את תדין שעוסק בדברי תורה, ואחר כך היה ישן שנתרן עד חצות הלילה, וקם בחרות הלילה ומתקזר, ומשתדל בעבודת רבונו בשירים ותשבחות.

בִּינְתִּים אמר האיש ההוא, ובי הדבר הזה שאתם אומרם הוא כך? סוד הדבר יש כאן, שהנה קוד הפלך חי וקיים לעולם ולעלמי עולם, ודור הפלך היה שומר